

- CERL *Thesaurus*, kuris teiks galimybę tvarkyti skirtingas išleidimo vietas, autorių vardų ir spaustuvininkų vardų formas, lengvinant prieigą prie HPB duomenų bazės, tačiau be jokios iš anksto nustatytos autoritetinės formos, turinčios pirmumą prieš bet kokią kitą formą¹¹;

- MACS (*Multilingual Access to Subjects*) projektu, vykdomu nuo 1998 m. Europos nacionalinių bibliotekų konferencijos (CENL – *Conference of European National Libraries*) vardu ir siūlančiu sukurti sistemą, leidžiančią tiesiogiai teikti vartotojui daugiakalbę prieigą prie dalykinių rubrikų, pažymint vieną iš esamų trijų rubrikyno kalbų (anglų, prancūzų ar vokiečių)¹²;

- *Encoded Archival Context* projektu, apsvarstyto 2001 metų kovo mėnesį archyvarų pasitarime Toronte, turinčiu apibrėžti DTD (*Document Type Definition*) XML, siekiant struktūrizuoti kontekstinę informaciją, veikiama ISAAR(CPF)⁹.

Pamažu visi šie projektai atskleidžia naują autoritetinės apskaitos suvokimo būdą, kai techninės priemonės vaidina vis didesnę vaidmenį. Kokiu mastu autoritetinė apskaita gali būti palaikoma techninėmis priemonėmis?

¹ *Guidelines for authority and reference entries*, recommended by the Working Group on an International Authority System; approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section on Information Technology (London: IFLA International Programme for UBC, 1984)

² *UNIMARC/Authorities: universal format for authorities* / recommended by the IFLA Steering Group on a UNIMARC Format for Authorities; approved by the Standing Committees of the IFLA Sections on Cataloguing and Information Technology. – München: K.G. Saur, 1991 (UBCIM publications; N.S., vol. 2)

³ *International cooperation in the field of authority data: an analytical study with recommendations* / Françoise Bourdon; translated from the French by Ruth Webb. – München: K.G. Saur, 1993. – (UBCIM publications; N.S., vol. 11)

⁴ „Authority control in an international context“ / Tom Delsey, in *Cataloguing and classification quarterly*, vol. 9, no. 3, 1989, pp. 13-27

⁵ Seminar „The function of bibliographic control in the global information infrastructure“, Vilnius, 17-19 June 1998, in *International cataloguing and bibliographic control*, vol. 28, no. 1, Jan-March 1999, p. 2

⁶ *Mandatory data elements for internationally shared resource authority records: report* / of the IFLA UBCIM Working Group on Minimal Level Authority Records and ISADN. – [Frankfurt-am-Main]: IFLA UBCIM, 1998. <<http://ifla.inist.fr/VI3/p1996-2/mlar.htm>>

⁷ *Functional requirements for bibliographic records: final report* /

Išvados

Šiame straipsnyje daugiau klausimų nei atsakymų, ir būtų galima padaryti išvadą, kad rezultatas yra menkas, kad FRANAR per lėtai juda į priekį. Kodėl?

FRANAR nariai yra patyrę profesionalai ir tai labai gerai, tačiau jie visi – bibliotekų atstovai, o reikėtų susivienyti su archyvų, muziejų ir teisių apsaugos specialistais.

FRANAR naudojami FRBR patirtimi, bet FRBR darbo grupė rėmėsi tvirtu pagrindu (ISBD) ir galėjo kviesti konsultantus. Autoritetinių įrašų srities patirtis buvo menka, todėl FRANAR negalėjo dirbti su konsultantais. Tai būtų labai naudinga, nes duomenų modeliavimui reikia specialaus pasirengimo, kurio darbo grupės nariams trūko. FRANAR stebi technologijos raidą, bet ši veikla nėra labai naudinga, nes nerengiami nuolatiniai susitikimai ir nesidalijama informacija, kuri galėtų padėti siekti užsibrėžtų tikslų.

approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing. – München: K.G. Saur, 1998. – (UBCIM publications; N.S., vol. 19).

<<http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/lrbr.pdf>>

⁸ <<http://www.indecs.org>>

⁹ ISAAR (CPF): *International Standard Archival Record for Corporate Bodies, Persons and Families*. – Ottawa: Secretary of the ICA Commission on Descriptive Standards, 1996.

<<http://www.ica.org/isaarf.html>>

¹⁰ ISO/TC46/SC9. <<http://www.nlc-bnc.ca/iso/te46sc9/>>

¹¹ <<http://www.cerl.org>>

¹² Elisabeth Freyre ir Max Naudi MACS projekto tyrimas:

<<http://www.bl.uk/information/inrap3.html>>

¹³ „Of numbers and entities: FRBR, authority control and international standard codes“ – Patrick Le Boeuf pranešimas, skaitytas FRANAR konferencijoje 2001 m. [nepublikuotas]. P. Le Boeuf yra AFNOR paskirtas į ISO darbo grupę, sudarytą 2000 m. *International Standard Textual Code* (ISTC) apibrėžti.

¹⁴ UNIMARC manual: authorities format. – 2nd rev. and enl. ed. – München: K.G. Saur, 2001. – (UBCIM publications; N.S., vol. 22)

¹⁵ *Guidelines for authority records and references* / revised by the IFLA Working Group on GARE Revision. – 2nd ed. – München: K.G. Saur, 2001. – (UBCIM publications; N.S., vol. 23)

¹⁶ „Cooperation in Practice: MALVINE and LEAF. Gateways to Europe's Cultural Heritage“ / by Jutta Weber, in *International cataloguing and bibliographic control*, vol. 30, no. 2, April-June 2001

Daugiakalbio katalogavimo terminų ir sąvokų žodyno rengimas

Monika MÜNNICH

Heidelbergo universiteto biblioteka, Postfach 1054749, 69047 Heidelberg, el. p. muennich@ub.uni-heidelberg.de

Ižanga

Bibliotekininkystės terminų žodynų yra daug, tačiau būtina sukurti naują specifinių katalogavimo terminų bei sąvokų ir kataloguojamų objektų apibūdinimų žodyną. Žodynas apims „oficialiųjų“ tarptautinių dokumentų terminus, ypač IFLA dokumentų: ISBD, FRBR, GARR; anglų-amerikiečių tarptautinių dokumentų: AACR, Dublin Core; kompiuterinių formatų: MARC21 ir UNIMARC bei palyginimui – nacionalinių dokumentų terminus. Jame bus anotacijų ir paaiškinimų skirtumams tarp apibrėžimų nurodyti vartojant terminus tarptautiniu ir nacionaliniu mastu. Pagrindinė kalba, remiantis anksčiau išvardytais dokumentais, bus anglų, įtraukiama kiek galima daugiau vertimo kalbų. Žodynas bus kuriamas remiant IFLA; sudarytojai (narys IFLA neprihaloma) dirbs savanoriškai, sukaupia duomenų bazę atcityje bus laisvai prieinama IFLANET.

Žodynas rengiamas praktiniam naudojimui, o ne kaip lingvistikos priemonė. Jis pateiks ginčytinų katalogavimo klausimų aiškinimus, kad terminai, kitos taisyklės ir sąvokos būtų suprantamos tarptautiniu mastu. Žodynas palengvins kataloguotojų tarptautines diskusijas dėl katalogavimo taisyklių ir padės teikti formuluotes naujoms koncepcijoms.

1. Ar būtinas dar vienas žodynas?

Norėdama atsakyti į šį klausimą pateiksiu keletą pavyzdžių iš savo patirties.

- *Tarptautinės konferencijos*, tokios kaip IFLA, OCLC (autoritetinė kontrolė), Toronto (AACR peržiūrėjimas) ir kitos.

Aptariant konferencijų pranešimus su kolegomis Vokietijoje, labai sunku pasiekti visapusiško supratimo. Eberhard Sauppe sudarytas žodynas¹ yra tikrai naudingas, bet jame nerasime atsakymų, jei kyla klausimų, susijusių su specialiaisiais laukais, kuriems taikomos kitokios taisyklės, arba su bibliografinių duomenų 7-- bloko laukais.

- *REUSE projektas*².

Tai Getingeno valstybinės bibliotekos ir OCLC projektas (šių eilučių autorė kartu su Barbara Tillett iš Kongreso bibliotekos buvo jo konsultantė), kuriame išanalizuoti AACR ir RAK-WB³ taisyklių skirtumai, kad būtų galima mažesniais kaštais ir lengviau bendrai „pakartotinai naudoti“ bibliografinius duomenis. Kuriant šį projektą dažnai būdavo sunku suprasti vieniems kitus, pavyzdžiui, dėl terminų „diferencijuoti pradmenys“, „daugiadaliai kūriniai“ arba „serija“ vartosenos.

- *AACR2 vertimo į vokiečių kalbą⁴ projektas*.

Būtent šis projektas sustiprino ryšį ir paskatino rengti daugiakalbį katalogavimo žodyną. Projekto pradžioje keli kolegos išvertė „Terminų rodyklę“ (*Glossary*), po to Amerikos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos ir Šveicarijos bibliotekininkų grupė pradėjo versti atskirus skyrius, kuriuos redagavo jau kiti specialistai. Buvo aptarta nemažai išverstų žodžių ir frazių, kurie įėjo į vadinamąjį „Vertėjo pagalbininką“ (žr. 2 lentelę). Skyrių turinio lenteles kaip standartinius vertimus paskelbė internete; tačiau 2000 m. vasarą pradėję versti rodyklę, t. y. išverstuose skyriuose ieškoti žodžių vertimų skirtumų, visi įsitikinome, kaip svarbu parengti bendrą, standartinį, išsamų žodyną su paaiškinimais. Toks daugelio kalbų žodynas (tik kalbų, kiek įmanoma) tikrai reikalingas, kad kuo daugiau įvairių šalių specialistų galėtų įsitraukti į katalogavimo taisyklių ir jų sąvokų svarstymą.

2. Vartotini dokumentai

IFLA Katalogavimo sekcija sutiko, kad žodyną sudarytų žodžiai tik iš tarptautinių ir nacionalinių „oficialiųjų dokumentų“, tokių kaip:

- ISBD (*International Standard Bibliographic Description*);
- FRBR (*Functional Requirements for Bibliographic Records*⁵);

- GARR (*Guidelines for Authority Records and References*⁶):

Reikėtų dar apsvaistyti, ypač IFLA Katalogavimo sekcijai, ar tikslinga įtraukti terminus ir iš kitų IFLA dokumentų.

- AACR ir nacionalinių taisyklių – palyginimui;
- Dublin Core (DC):
Dublin Core metaduomenų struktūra įvedė daug naujų „terminų“, kuriems taip pat reikia „oficialių“ vertimų.
- Kompiuterinių bibliografinės komunikacijos formatų pagrindas – MARC21 ir UNIMARC. Dėl bibliografinių formatų terminų pateikimo žodyne dar kyla klausimų, tačiau suprantama, kad jie turėtų būti įtraukti. Kataloguotojai jau įprato kalbėti apie „žymas“ taip pat dažnai, kaip ir apie katalogavimo taisykles ar ISBD aprašo sritis. MARC21 ir UNIMARC formatuose vartojami terminai turėtų būti svarbiausi šiai žodyno daliai. Nacionaliniai formatai (pavyzdžiui, MAB⁷ Vokietijoje) turi tapti vertimo pagrindu. Jeigu terminai vartojami skirtingai, reikia įtraukti paaiškinimus.

3. Žodžių/frazių parinkimas

Suprantama, kad visi žodžiai ir frazės, susiję su aprašu ir įvediniais („pagrindinė antraštė“, „išleidimo data“, „pridedamoji medžiaga“, „įvesta hierarchiniu būdu“ ir t. t.), turi būti įtraukti į žodyną. Tačiau kaip elgtis su katalogavimo objektais arba su techniniais kompiuterijos ar kino industrijos terminais, vartojamais bibliografiniame apraše? Arba kaip elgtis su terminais, reikalingais kontroliuojamų vardų formų paieškai, tokių kaip užsienio šalių vadovų titulai, sudėtingi įstatymų leidybos įstaigų pavadinimai. Šios frazės/sąvokos turi patekti į žodyną, nes visos esamos taisyklės (be visų AACR) nurodo, ką kataloguotojui su jais daryti. Ypač tai svarbu lyginant nacionalines taisykles, todėl visa medžiaga, terminai ir sąvokos turi būti apibrėžti ir suprantami (žr. 1 lentelę, kurioje išvardyti žodžiai, susiję su katalogavimo aprašu ir antraštiniais žodžiais bei katalogavimo objektais).

4. Anotacijos/paaiškinimai

4.1. Skirtingų koncepcijų nacionalinėse taisyklėse ir (arba) skirtingo formatų vartojimo pavyzdžiai

Pateiksime kelis pavyzdžius.

- *Collection* — vienas iš daugelio pavyzdžių, kaip gali skirtis AACR ir RAK vertimai: „Collection“, vokiškai – „Sammlung“ – vieno autoriaus dviejų ar daugiau kūrinių rinkinys,

bet taip pat „Sammelwerk“ – skirtingų autorių dviejų ar daugiau kūrinių rinkinys.

- *Daugiadaliai vienetai ir daugiatomiai kūriniai*⁸ – skirtumo tarp taisyklių ir bibliografinių formatų pavyzdys.

Anglų-amerikiečių katalogavimo praktikoje egzistuoja keli būdai, kaip aprašyti kūrinius, į kuriuos įeina kiti kūriniai (visumos ir dalies koncepcija), nepriklausomai nuo to, ar jie išleisti kaip vienas, ar kaip keli fiziškai atskiri vienetai, ir taisyklės, kaip aprašyti kūrinius, išleistus fiziškai atskiromis dalimis (nepriklausomai nuo to, ar tai vienas, ar daugiau kūrinių). Taisyklės leidžia pasirinkti tokios medžiagos katalogavimo būdą:

- 1) kataloguoti tik visą kūrinių – paprastai kai atskiros fizinės dalys neturi pakitimų antraštėse ir (arba) į kūrinių neįeina kiti „kūriniai“ – nurodant tomų kiekį fiziniuose duomenyse (MARC21 žyma 300\$a);
- 2) kataloguoti visą kūrinių ir įtraukti turinio pastabą (MARC21 žyma 505) dalims identifikuoti (su atitinkamais papildomais įvediniais ar be jų (MARC21 žymos 7XX)) – paprastai vienam tomui, sudarytam iš daugelio kūrinių, arba daugiatomiam rinkiniui su daugiau kūrinių;
- 3) kataloguoti visumą (arba parengti tik autoritetinį įrašą visumai, kaip kai kurių serijų atveju) plius daryti atskirus įrašus pavienėms dalims (analitika), susijusioms su „visuma“, arba per serijos duomenis (MARC21 žyma 4XX), arba „analitinėje“ pastaboje – paprastai monografijų serijų dalims;
- 4) taikyti daugialygi aprašą, kaip nurodo AACR2 13.6 taisyklė – paprastai tokiems dalykams kaip rankraščių kolekcijos.

- Pastaroji AACR2 taisyklė nurodo „padalyti aprašomąją informaciją į du ar daugiau lygių...“, tačiau
- MARC21 suteikia visas šias galimybes;
 - UKMARC, palyginti su MARC21, sudaro papildomą galimybę naudoti specialią antraštės lauko žymą priklausomiems kūriniams, kai kuriamas vienas bibliografinis įrašas;
 - MAB, vokiečių keitimosi formatais, vartoja skirtingus įrašus vienetai kaip visumai ir kiekvienam tomui – kaip matyti toliau.

Daugiatomių kūrinių struktūra pagal vokiečių taisykles yra padalyta:

- *Į įrašą bendrajai antraštei*, vienetai kaip visumą su atitinkamais bibliografiniais duomenimis: autorius / kolektyvas (ryšiai su autoritetiniais failais); pagrindinė antraštė / atsakomybės duomenys. – išleidimo vieta : leidėjas, pastabos ir kt.

ir

- *Į įrašus kiekvienam tomui* su bibliografiniais duomenimis, susijusiais su tomų autoriai / kolektyvai (ryšiai su autoritetiniais failais):

pagrindinė antraštė / atsakomybės duomenys. – laidos duomenys. – išleidimo data, – fiziniai duomenys. – bendroji antraštė : tomas (ir kylantis ryšys į bendrosios antraštės įrašą naudojant ID-Nr).

Taip pat kuriami tomo įrašai, jeigu tomas neturi charakteringos antraštės.

- *Kolektyvų konferencijos*

„Konferencijos pavyzdys“ yra tipiškas kolektyvų entitetų nesuderinamumo atvejis.

Pagal AACR kolektyvo konferencija gali būti pagrindinio kolektyvo *pavaldus įvedinys* (tikslas – surinkti konferencijų medžiagą į didelius failus): [pradmuo] International Labor Organisation. European Regional Conference (2nd : 1968 : Geneva, Switzerland)

[antraštė] Second European Regional Conference ... Pagal RAK pavaldumo nėra ir konferencijos yra paties kolektyvo leidiniai:

[pradmuo] International Labor Organization [antraštė] Second European Regional Conference ...

4.2. Apibrėžimų ir paaiškinimų kalba

Turėtų būti apsvaistyta, kur ir kaip daugiakalbiame žodyne pateikti apibrėžimus/paaiškinimus/anotacijas. ISBD, FRBR, AACR, Dublin Core apibrėžimai yra paimti iš angliško šaltinių į žodyno anglišką pagrindinę sąrašo dalį (žr. 6 punktą). Nacionalinių sąvokų skirtumų arba sunkumų aiškinimas turi būti pateiktas angliškoje dalyje ir atitinkamuose nacionaliniuose skyriuose tų skyrių kalbomis. Dar tariamasi, kiek paaiškinimai/anotacijos turi būti išsamūs.

4.3. Šaltinių žymėjimas

Šaltinių žymėjimas labai svarbus dėl to, kad yra skirtumų tarp AACR, ISBD, FRBR, Dublin Core ir komunikacijos formatų. Jei terminai atitinka (kaip AACR su ISBD), gali būti pateikti du [ir] arba daugiau šaltinių.

5. Neįtraukti gramatikos/kalbos terminų ir paaiškinimų

Žodyną rengianti grupė turi nuspręsti, ar žodynas yra „paprasciausia“ kataloguotojo darbo priemonė, ar modernus kalbos veikalas, į kurį reikės įvesti daug papildomų kalbos duomenų. Vis dėlto manoma, kad

pagrindinis tikslas nėra kalba, todėl siūloma nenurodyti nei giminės, nei kaitymo galūnėmis ar kitų gramatikos ypatybių, nei tarimo. Žodynas turėtų būti praktinė pagalbinė priemonė bibliotekininkams, padėsianti suprasti kitas taisykles, suformuluoti naujas, kitas sąvokas. Tikimės, kad visi IFLA Katalogavimo sekcijos nariai pritaris minčiai įtraukti kuo daugiau nacionalinių sąvokų į būsimus tarptautinius taisyklių rinkinius, naudojantis šia naujai sukurtą priemonę.

6. Įvestis/Duomenų bazė

6.1. Įvestis

Gerhard Risthuis iš Amsterdamo universiteto, atsakingas už techninę projekto dalį, siūlo įvestį atlikti teksto procesoriumi (UNICODE-UTF-9 – simbolių kodavimu). Įvestis turi būti pažymėtasis tekstinės informacijos failas, kurį sudarys šios žymos:

Pagrindinei – anglų kalbai:

antraštinis žodis (žodis ar frazė, kurie sudaro žodyno straipsnį), *šaltinis*, *apibrėžimas ir apibrėžimo šaltinis* (jei yra skirtingi apibrėžimo šaltiniai), jei reikia, *apibrėžimo (apibrėžimų) paaiškinimas*; *nuoroda į giminę terminus*, *nuoroda į sinonimus*.

Kiekvienai vertimo kalbai:

išverstas antraštinis žodis, *šaltinis*, *išverstas apibrėžimas ir apibrėžimo šaltinis*, jei jų yra keletas, *paaiškinimai/anotacijos*, jei išversti terminai turi skirtingas reikšmes nacionalinėse taisyklėse ar formate; *nuoroda į giminę terminus*, *sinonimus*, jei jie atitinka pagrindinės kalbos žodžius.

6.2. Duomenų bazė

Galutinis sprendimas dėl duomenų bazės dar nepriimtas, svarstomos kelios idėjos. IFLA nariams duomenų bazė turėtų būti nemokama, o galbūt ją bus įmanoma nusipirkti už nedidelę kainą. Duomenų bazė turi būti laisvai prieinama IFLANET. Tariamasi, ar tikslinga parengti spausdintus leidinius anglų ir kitomis kalbomis.

7. Nacionalinė atsakomybė ir bendravimas

Pageidautina, kad kiekvienai šaliai ar kiekvienai kalbai atstovautų 1–3 atsakingi asmenys, geriausia – kataloguotojai ar kiti specialistai, gerai perpratę katalogavimo taisykles, bibliografinius formatus, ir kad vienas jų būtų IFLA narys, nors tai neprivaloma. Šis darbas savanoriškas, jį remia IFLA.

Diskusijų grupės elektroniniu paštu bendraus su katalogavimo ekspertais, gerai mokančiais anglų kalbą.

Kad žodynas bei jo struktūra būtų patikimi, siūloma:

- vienas bendras sąrašas, kaip atsakingų asmenų bendravimo priemonė. Jame specialistai siūlys žodžius ir frazes, kurie turi pateikti į pagrindinę angliškąją žodyno dalį, tai – *pirminis diskusijų sąrašas*;
- „dvigubi“ sąrašai: vienas kiekvienai vertimo kalbai. Būtų labai naudinga, kad šiame darbe dalyvautų kolegos iš Anglijos ir Amerikos, mokantys vertimo kalbas;
- žodyno anglų–vokiečių daliai sudaryti kviečiami Amerikos AACR vertimo grupės nariai. Dvigubi nacionaliniai sąrašai sudarys galimybę lengviau susitarti dėl „oficialaus“ vertimo. Anotacijoms ir paaiškinimams parengti būtina apsvaistyti nacionalinių taisyklių savitumus, lyginant jas su AACR2 (ISBD, kt.).

8. Išvados ir tolesni veiksmai

Naujas IFLA daugiakalbis žodynas turi būti praktinė pagalbinė priemonė. Jis turi visapusiškai išaiškinti katalogavimo dalykus, kad terminai, įvairios taisyklės ir sąvokos būtų vienodai suprantamos visame pasaulyje. Kataloguotojai turi galimybę tarptautiniu lygmeniu dalyvauti žodyno sudarymo diskusijose apie vartojamus terminus ir padėti kurti naujas sąvokas. Pirmuoju darbo etapu bus nagrinėjamas tik aprašomasis katalogavimas. Antruoju žodyno rengimo etapu numatoma įtraukti dalykinimo terminus ir sąvokas. Tačiau tik gerai įvykdytos pirmojo etapo užduotys leis žengti į kitą platesnių problemų sritį.

Darbą planuojama pradėti 2002 metų pavasarį, kai bus įgyvendintas vokiečių AACR vertimo projektas⁹ ir baigtas įvesties failas. Sekcijos sekretorė Maria Witt paprašyta sukurti IFLA pirminį elektroninių diskusijų ir bendrą diskusijų sąrašus, apimančius techninius aspektus.

Pirmoji pagrindinės kalbos ir vertimo vokiečių kalba įvestis galėtų būti *Vertėjo pagalbininkas I*, kurį sukūrė specialistai AACR vertimo metu. Kolegos iš Slovėnijos parengė daugiakalbį ISBD terminų žodyną. Tai taip pat galėtų būti puikus bazinis sąrašas. Galėtų būti panaudoti ir keletas senesnių nacionalinių vertimų projektų.

1 lentelė
Žodžių ir frazių parinkimas

Katalogavimo priemonės	Katalogavimo objektai
access points	acoustic sound recordings
analytic added entry	armed services
bibliographic citations	ballad opera
bound with	bill
cataloging agency	cartridge / chip cartridge
chief source of information	close score
collation	complainant
compiler	computer optical cards
date area	dubbed motion pictures
early cartographic material	ecclesiastical principality
entry element	edge track
explanatory notes	esquire
family name	film loops
function of publisher	fraternal order
generic term	groove characteristics
hyphenated	hereditary rulers
illustrative matter	impeachment
initial article	indictments
joint pseudonyms	jurisdiction arbitral
level of description	laws governing one jurisdiction
multilevel description	military court
name of publisher	newscasts
order of elements	ordinary of the Mass
punctuation	Pali canon
reference source	reel-to-reel tapes
series statement	sees
spacing	stands of globes
terms of availability	tosefta
vernacular	Vishnu
works of mixed responsibility	woodwind quartets

2 lentelė
„Vertėjo pagalbininko“ pavyzdžiai „Anglų–amerikiečių katalogavimo taisyklių“ (AACR2) vertimo projektui A (4/08)

Angliškas terminas	Vokiškas terminas	AACR šaltinis
abbreviation	Abkürzung	index, App. B, uo.
abridgement	Kürzung	Index, 1.1E3, 1.4D2 ua
abridgements	Kurzfassung	21.12
access (manuser. + electr. res.) restriction of	Zugang (zu Handschr.), Zugriff auf elektr. R. Zugangsbeschränkung.	index, 4.7B14, 1.7B20, 9.7B20
access points	Eintragungstellen	21, App. D
accession	Neuerwerbung	index: inclus. dates...
accompanying material s.a. supplementary m.	Begleitmaterial	index, uo.
according to (s.a. order of preference)	gemäß ... (tölgender Reihenfolge)	22.2A1
account book	Geschäftsbuch	index, 4.1B2
acoustic recordings	Akustische Aufzeichnungen	index, 6.7B10
acronyms	Initialenfolge	index, uo.
(are/were) active s.a. country of residence	... gewirkt haben	22.3B4 ua.
activity card	Ereigniskarte	Index, App. D, 1.1C1, 8.5B1
adaption	Bearbeitung	1.7B2
added entry	Nebeneintragung	Anh. D
added to	(als) Zusatz zu	index unter academic

¹ Sauppe, Eberhard: Dictionary of Librarianship – Wörterbuch des Bibliothekswesens. 2nd ed., Saur 1996

² URL: http://www.oclc.org/oclc/cataloging/reuse_project/index.htm

³ Regeln für die alphabetische Katalogisierung – in wissenschaftlichen Bibliotheken. 2. überarb. Ausg. Deutsches Bibliotheksinstitut, Berlin 1993.

⁴ URL: <http://leweb.loc.gov/loc/german/AACR2/AACR2translation.html>

⁵ Saur 1998 – URL: <http://ifla.imist.fr/V/saur.htm#UBCIMnew>

⁶ Saur 2001 – kol kas nėra IFLANET

⁷ Maschinelles Austauschformat für Bibliotheken. 2. Aufl. 1996, Die Deutsche Bibliothek

⁸ URLs: <http://www.biblio.tu-bs.de/allegro/formate/reusep.htm> ir http://www.oclc.org/oclc/cataloging/reuse_project/english_summary.htm

⁹ naujausia laida: <http://leweb.loc.gov/loc/german/AACR2/glossaries/transhelp.htm>